

(המשך מעמוד 35)

על הימצאות משרד אש"ף במקום. לעור מתו בלסו שם שלטי משרדים הנושאים שמות יהודיים מובהקים, ואפילו שמות ישראלים. כך, למשל, הכחנו שם בשלט האומר כי סוכנות כרמל מיוזמי שוכנת באותו בניין.

מישהו שחלף בלובי, ענה לשאלתנו, כי המשרד נמצא בקומה החמישית של הבניין. עלינו במעלית. כשיצאנו ממנה ניצבנו במסדרון שומם ונטוש, מול דלתות עקורות שלטים וידידות.

הסתובבנו במסדרון אנה ואנה, כשלתע זינק מישהו מאחורי הדלתות העזובות ושאל למבוקשנו. הוא חזן אותנו בקפידה, ואחר כך הולכנו פנימה למשרד. שם נתבקשנו להמתין בחדר דל ריהוט, כשאישה-בית טחנה מתבונן במסך הטלוויזיה-במעגל-סגור הצופה למסדרון, ומשיגת מעת לעת על תנועתנו.

התבוננתי בפוסטרים ובחבורות-התעמור לה של אש"ף, שהיו מפורזות בחדר. היו שם פוסטרים של תמונות-פליטים. אחד הפוסטרים היה של גוף מוכר מירושלים: תמונת מירפסת משכונת מאהשערים, ש עליה מתנוסס השלט: "יהודים, לא ציור גים!"

סנטיה-קראוס ערבי. הרגשתי מתוח למדי בחדר הופיע בחור צעיר, לחץ את ידי והציג את עצמו כרחמן, שעמו שר חחתי בטלפון. כעבור עוד רבע שעה של המתנה הוכנסנו לחדרו של טרוי המרהט בהידור מאופק. שטיח, עציצים, תמונות, שלחנות כבדים וכורסות. מחלונות-המיש רד נשקף נוף של מנהאטן.

זהו לביב טרוי ישב ליד הטלפון, גיי נוח. הוא נראה כסנטיה-קלאוס בלי המעיל האדום והמיגנבעת, המרכיב מישקפיים. הוא שאל מייד אם אנחנו מניו-יורק פוסט. היה ברור שהוא יודע היטב מי אני, ועבור מי מיועד הראיון. אך זה היה חלק מהמישק. למרות המתיחות הצלחתי לפ לוס "כן" בוטח ולחייך. הוא חזר והזכיר לי חיוך. קולו נמוך, מיבנהו רחב, עניו חודר רות ולחיצת-ידו איתנה.

הוא עבר לשולחן השני, כדי להקל עלינו למרות הטלפון. למרות מראה הסבא-החם שלו, הוא רק בן 53, נוצרי, יליד ירושלים, מישפטן, איש אש"ף מאז היווסד האירגון ב-1964. כיום הוא חבר הוועד הפועל של אש"ף, ומשקיף קבוע מטעם אש"ף באו"ם.

בעיטה בישבן. התחלתי להפנות אליו שאלות. תשובותיו היו חלקות ודיפי לומטיות. הוא נזהר מלקבוע עמדה מחייב או לחדש דברים שלא נאמרו עוד בפומבי על-ידי נציגים רישמיים של אש"ף. הפגישה, שנמשכה כשעה, היתה פורמלית וצוננת.

מה היא עמדת אש"ף לגבי יוזמת השלום של הנשיא סאדאת? שאלתי. הנשיא סאדאת לא נועץ בערבים, לא ביקש רשות לדבר בשמם, ועוד פחות מכך בשם העם הפלסטיני, השיב. "סאדאת יצא במה שנקרא 'יוזמה' והגיע לי ירושלים. מה הוא קיבל בירושלים? הוא קיבל קבלת-פנים חמה, ואהדה מהמו"ם גים, כי אני יודעים שהאנשים שם רוצים בשלום. אבל מה נתן לו בגין? בוא ואגיד לך: הוא נתן לו בעיטה בישבן.

סאדאת לא הלך בדרך הנכונה, הדרך שבה היינו משיגים שלום כולל באזור. הם הישו את המגעים והזמנו לקמפי דיוויזי. מה קרה בקמפ-דייוויד? המרכיב העיקרי נעק, שנכח. אין לך זכר לזכר יות הפלסטינים בהסכמי קמפ-דייוויד? האם אינך סבור שסאדאת מנסה להגן על זכויות הפלסטינים בדיונים הנערכים עתה? שאלתי.

"תראה", השיב טרוי, "אינך מגן על זכויות הפלסטינים על-ידי ניסיון לייצגם בניגוד לרצונם."

צרפת והימלר. כמה קטעים מהראיון כפי שהוקלטו על-ידי:

● אם ייכון שלום בין ישראל ומצרי ריים, האם יפגע הדבר בזכויות הפלסטינים? טרוי: "אני מתנגד למילים, ייכון שלום. זו איננה מריבה בתום מסיבה. לא זוהי מילחמה, הנמשכת שלושים שנה. כעת, אין היתת מריגש אם ב-1941 היתה צרפת מחליטה לעבור לצידו של היטלר, כדי לחסוך מפאריס את ההפצצות? זו בהחלט זכותם להגן על ארצם ולהשיג שלום. אולם צרפת היתה חברה בברית, והיטלר היה אויב ברית כולה. באותה מידה אפשר לומר שיחסו של סאדאת דר

נפגעת מדמון שברים באף וברגל

מפגינים שורפים צמיגים כדרך-קוד גם אנחנו יודעים להרוס!

שולמית, בת 49, אם לחמישה ילדים, לא הצליחה, ככלתה הצעירה, לצאת מן המיבנה, כשזה החל קורס תחתיו. היא נלכדה בין הריסותיו. "שמעתי את השכנה שלי צועקת: יש אנשים בפנים, הרגתם את השכנה שלי!" סיפרה, "כלתי ניסתה לחלץ אותי מהריסות, אבל היא לא הצליחה להזיז את האבנים."

בהלה כמישפחה. השוטרים איבדו את עשתונותיהם. הם רצו הלך ושוב מסביב למיבנה ההרוס, כשהם מטרטרים במכשירי-האלחוט.

אביבה מדמון, בתה של שולמית, היתה במיטתה כשהחלה פעולת ההריסה. היא מספרת: "שמעתי פיתאום רעש חזק, כאילו שהוטרים לנו את הבית. רצתי החוצה וראיתי את השוטרים תופסים את אחי, ולא נותנים לו לזוז. שמעתי איך שהשכנה שלנו צועקת שהרגו את אמא שלי, ואז ראיתי אותה קבורה בין ההריסות."

האח, סיני, הצלים להשתחרר מן הר שוטרים, ורוץ לעבר נהגיהטרקטור, שהרס את המיבנה, על יושביו. משהבין הנהג את אשר עשה, נתקף בהלה ונמלט מן המקום. כל אותה עת שכבה עדיין שר למית מתחת להריסות. אחד השוטרים עמד עליה, ודיווח באלחוט על האירוע. רק כאשר הבת, אביבה, צעקה לעברו: "למה אתה נאצי? איך אתה עומד ככה ולא עוזר לי להוציא אותה?" נחלץ השוטר לעזרתה.

שולמית פונתה לבית-החולים דונגו ב, ומשם הועברה לבית-החולים איכילוב. הרופאים איבחנו אצלם שברים ברגל ובאף, וחבורות בכל חלקי הגוף. היא גם סובלת מנפיחות בראשה, וקיים חשש לנע ווע מוח. היא אושפזה להמשך הטיפול.

אבי המישפחה, סעדיה בן ה-52, התהלך כל אותו יום כסהרורי. הוא לא היה יכול לעכל את אשר עוללו לאשתו, הבת, אביבה, התעלפה מייד אחרי שאמה פונה תה מתחת להריסות. אחיה, סיני, היה היס-טרי והתנפל בבית-החולים על השוטרים. אולם השוטרים לא העזו להביאו למעצר. היה זה יום שחור למישפחה. מאז טרשת קיביה, לפני 25 שנה, כאשר הייליו של אריק שרון פרצו לתוך הכפר הערבי ופוצצו את בתיו על יושביהם, לא זכור מיקרה דומה.

בני-המישפחה העלו טענות חמורות כלפי המישפחה וחברת חלמיש: "כשמפוצצים בתים בגדה ובלבנון, דואגים לפנות את המישפחות. כאן התחילו להרוס בלי לבדוק את יש משהו בפנים. גם לא הראו לנו ציורהריסה!"

דובר מישפחה מחזו תל-אביב, שמעיה קידר, מיהר למסור הודעה לעיתונות, כי המיבנה נבדק היטב לפני ביצוע ההריסה, והוברר כי אין בו אנשים. רק אז הוחל בפעולת ההריסה. אולם העובדות מדברות בעד עצמן.

"שודדי הקרקעות". סעדיה מדמון עלה ארצה מתמן בשנת 1949, והתיישב שנה אחרי כן בחדר האחד שקיבל בכפר-שלם. כעבור שנתיים גדלה מישפחתו והוא נאלץ לבנות חדר נוסף. יום אחד, בשלהי שנת 52, הופיעו בביתו שוטרים והסבירו לו כי המיבנה הנוסף הוא בלתי-חוקי. סעדיה היקשה: "ומה עם הילדים? איפה אני אשים אותם?" השוטרים הביעו הבנה לבעייתת, וסוכם כי סעדיה יפרק רק את גג הפחים שבנה מעל המיבנה, כדי שהשוטרים יוכלו לדווח לממונים עליהם שביצעו את המלאכה. משהגיע להם סעדיה לעזור לו, הרסו את המיבנה כולו. היה זה צורההריסה הראשונה שבוצע בכפר-שלם.

מאז נהרסו מיבנים רבים, והנושא הפך בעייה כאובה. כיום מוגדר כפר-שלם כי שטח המיועד לפינוי ולהריסה. מרבית שיטתו אמור להפוך פארק גדול. חברת חלמיש, האחראית למיבנים, איננה מוכנה לישפץ, בגלל היותם מיועדים להריסה. המישפחות, שגדלו במשך השנים, נאלצו להרחיב את המיבנים, ובשל כך הוצאו נגדם צווי הריסה.

בשעתו, הועלו האשמות כנגד התרשים, כי הם מרחיבים את שטח המיבנים ופולשים לשטח שאינו שלהם, כדי לקבל פיצויים מוגדלים ביום השליש. כינו אותם "שודדי קרקעות". האמת שונה לחלוטין. מישפחת מדמון, שבניה נישאו ונשארו מחוסרי-ברייה, בבית אביהם, מרנה כיום עשר נפשות. הם חיים בתנאי מצוקה במיבנה רעוע וישן. לולא הרחיבו את ביתם, היו כולם גרים עדיין באותו חדר אחד. שקיבל אביהם ב-1950.

"שודדי הקרקעות" אינם באים מקרב (המשך בעמוד 42)

שלא תקפוץ מבעד לחלון? אינני הולך לאבד את עצמי לדעת מרצון.

תל-אביב

בית על הראש

בשמפוצצים בתים בגדה, דואגים לפנות את המישפחות — לא כך עושים בכפר שלם

"פיתאום התחילו הקירות לזוז. ראיתי את המלט נופל מעל הקירות." סיפרה רחל מדמון, כלתה של שולמית מדמון. "תפסתי את ידה של שולמית, סחבתי אותה עד הפתח והצלחתי לברוח. פיתאום היה רעש חזק והבית התמוטט. ראיתי שולמית לא בידיים שלי. היא שכבה מתחת להריסות. צעקתי: היא מתה!"

הכל החל דקות אחדות לפני-כן, כאשר רחל ושולמית שמעו רעש בחצר הבית בכפר-שלם. הן יצאו למיבנה הנוסף, הצימוד לבית, שהקים אבי המישפחה, סעדיה מדמון. מבעד לחלון המיבנה הבחינה רחל בצלם. "חשבנו שחבר שלנו, טרקטור ריסט, בא לבקר אותנו." סיפרה, "אבל פיתאום ראיתי מישהו מצלם בחצר. הוא עמד קרוב לחלון והיה צריך לראות אותי, ואז, לפני שהספקנו להגיד משהו, הבית התחיל להתמוטט."

הסתבר כי הטרקטוריסט, שאת רעש הטרקטור שלו שמעו שולמית ורחל, לא היה חבר. הוא הזמן על-ידי חברת חלמיש להרוס את המיבנה הנוסף בחצר הבית. ביום החמישי בשבוע שעבר, בשעה 8.30 בבוקר, הגיע למקום בלויית שתי גיני דות מישפחה עמוסות שוטרים, והחל בהריסת המיבנה, שהיה בשלבי-בנייה סרטיים. הטרקטור פגע במיבנה, כשהוא פורץ לו דרך מאחורי גדר עשויה מפחאים. לשולמית ורחל לא היתה שעות להביחין בו.

מה לאתו מנהיג צרפתי, שהפך בעלי-ברית לנאצים.

● באיוז מידה ישנה הסכסוך-שלום בין ישראל ומצריים את המצב במיזרח-התיכון?

טרוי: "קודם כל, זה לא יביא שלום. האם עלי להבין שהתנועה הציונית ויתרה על שאיפותיה-ההתפשטות שלה? כשמשא דיון אומר שהם רוצים לגור בארץ הית' תג' — ארץ האבות — האם עלי להבין שהתנועה הציונית ויתרה על-כך? האם קמפ-דייוויד מעניק לגיטימציה להמשך הנוכחות של כוחות צבאיים ישראלים בגדה המערבית? אם זה כך, הרי אין זה שלום. אם זכותם של הפלסטינים להגדרה עצמית מוכחשת לחלוטין — או טבעי שהפלסטינים ימשיכו, ואף יחריפו את טבעי לותם, כדי לממש את זכותם להגדרה עצמית. וזה יגרום אותנו לעימות נוסף..."

● בין מי ומי? טרוי: "בוא נתחיל מהגרעין הבסיסי — בין הפלסטינים שתחת הכיבוש לבין שליטתו-הכבוש. אך יהיו לכך הסתעפויות. הארצות השכנות תתייגנה חייבות להצטרף למילחמה, בסופו של דבר, ראינו את זה צבא הישראלי, כשנגנס לדרום לבנון. מה ימנע את הצבא הישראלי לזכויות הן או לסוריה? אולם באותו זמן תהיה חזית המצרית מנוטרלת. האם יכלו המצרים לשבת שם ולצפות בצבא הישראלי, המתקדם לעבר דמשק, רבת-עמון וביי-רוח?"

● האם אינך יכול לראות את ההסכם כצעד ראשון לקראת שלום כולל במזרח התיכון?

טרוי: "זה יכול להיות צעד ראשון, אם איננו מקשיבים למה שבגין אומר. זה יכול להיות צעד ראשון, אם איננו מקשיבים למה שמשא דיון אומר. אם יש ראל נחושה בדעתה להתכחש לזכויות הפלסטינים להגדרה עצמית, ולזכותם להקים את מדינתם בחלק כלשהו מהארץ, או למה לתת לזה ציאנס? זה בדיוק כמו לומר לי: לך לבניין האו"ם, תראה את ולדי היים, תסתכל מהקומה ה-38 ותגיד, למה